

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1928 — Nr. IX

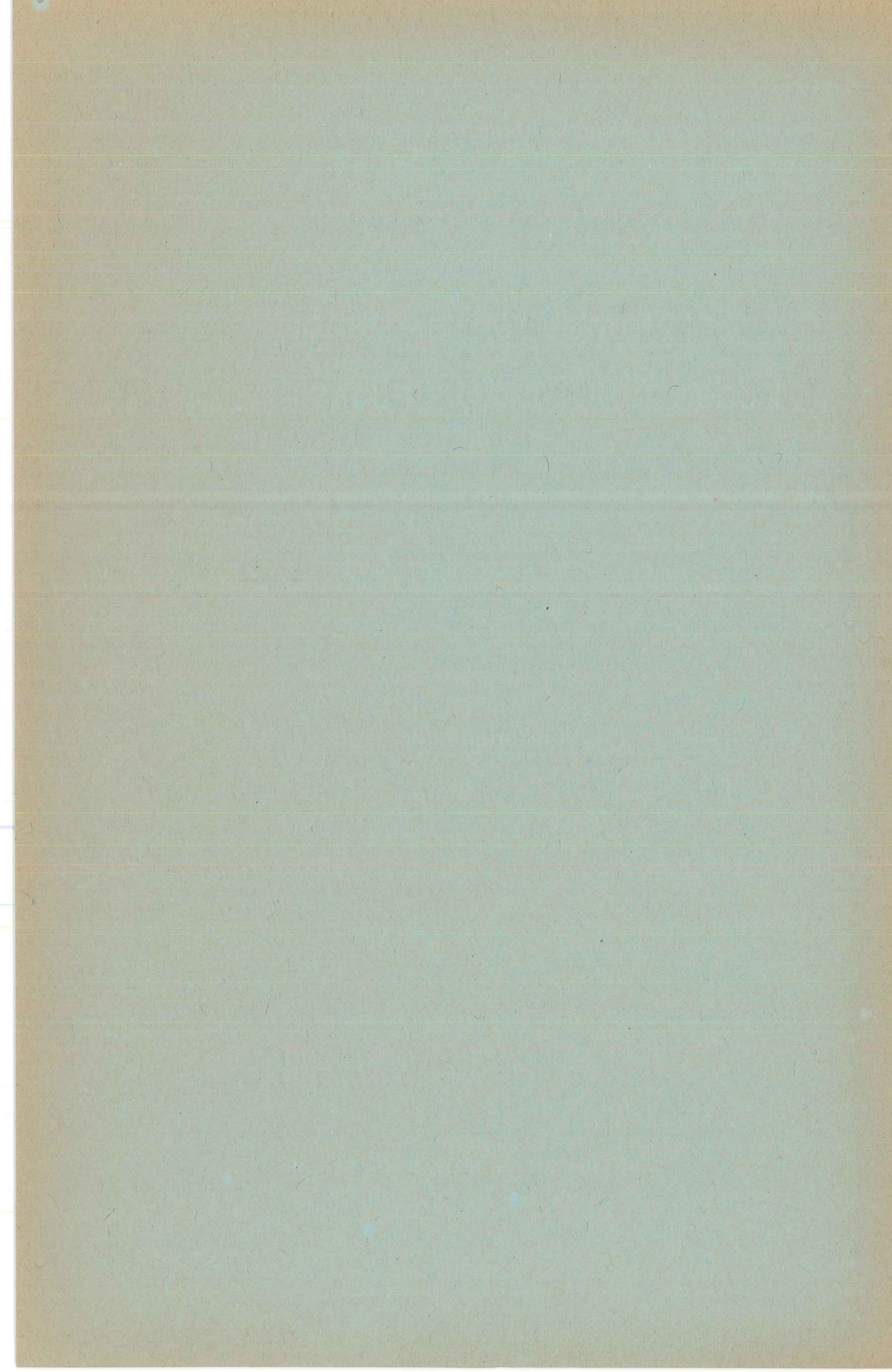
Norges tørrfiskeeksport
i tiden 1890—1928 statistisk belyst
med kort historisk oversikt

Av
Cand. oecon. J. W. Blich

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1929
A.S John Griegs Boktrykkeri · Bergen

Pris kr. 0.50

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1928 — Nr. IX

Norges tørrfiskeeksport
i tiden 1890—1928 statistisk belyst
med kort historisk oversikt

Av
Cand. oecon. J. W. Blich

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1929
A.S John Griegs Boktrykkeri · Bergen

Efter opdrag av Fiskeridirektøren har jeg utarbeidet nedenstående oversikt over Norges tørrfiskeeksport.

Kort historisk oversikt.

Allerede fra de eldste tider har fiskeriene og især torsk- eller skrei-fiskeriene hørt til de viktigste inntektskilder for store dele av vort lands befolkning. Man har historiske beretninger helt fra det 9. århundrede hvori vore fiskerier omtales. Fra Harald Hårfagers tid har man bl. a. en beretning om Thorolf Kveldulfsson som sendte sine folk på skreifiske til Vågen i Lofoten.

Den letthet hvormed skreien kan omgjøres til holdbar vare skaffet den tidlig utbredelse utenfor de egne hvor fisket foregikk. Tørrfisken har således til alle tider hevdet sin plass som en av vore viktigste utførselsartikler, og er vistnok også den første artikkel som omtales som sådan. Den ovennevnte Thorolf Kveldulfsson skal således ha sendt fisk til England og derfor tiltusket sig utenlandske varer.

Gjennem hele middelalderen var tørrfisken sågodtsom vor eneste utførselsartikkel, men nogen utførligere historiske opplysninger herom har man ikke. Man har en beretning om at Bergen i 1170 hadde overflødig av skrei til utførsel, og av en tale av kong Sverre fremgår det at tyskerne på hans tid utførte skrei i stor målestokk fra Bergen.

Senere har man vidnesbyrd nok om at tørrfisken var blitt en viktig eksportvare. Det var særlig for dens skyld at Hanseaterne satte sig fast i Bergen, og torskefiskeriets historie i det 14de, 15de og i første del av 16de århundrede faller sammen med det tyske kontors historie i Bergen.

Hvor stor utførselen av tørrfisk var i Hansaens beste tid, vet man ikke, men da Bergen i lengere tid ansåes for det viktigste av Hansaens 4 stapel-kontorer har den ikke vært ubetydelig.

Fra 1584 — da kontorets stilling var langt dårligere end tidligere — har man en beretning om at »mangen stue på bryggen hadde fra 10 000 til 50 000 våg (1 våg = 18 kg.) utestående hos Nordfarerne,« og ifølge et lensregnskap for 1597/98 blev Bergen i dette år anløpt av »209 skibe fra Hansastedene, som hadde sin handel og bruk på kontoret.«

Torsken virktes i eldre tider utelukkende til tørrfisk. Først senere begynte man å salte torsken i tønner (Laberdan) og i det 16de og 17de århundre fant dette sted i temmelig stor utstrekning, men hovedmassen blev fremdeles tilberedt til tørrfisk. Klippfisktilvirkningen er forholdsvis ny og nevnes først som handelsvare i 1669, da et par våg blev utført fra Bergen.

Bergens årlige utførsel av tørrfisk og av fisk saltet i tønner angis i gjennemsnitt å være:

	Tørrfisk	Saltfisk
1650—54	330 000 våg	40 000 tønner
1665—72	210 000 »	20 000 »
1695—99	150 000 »	16—17 000 »
1731	180 000 »	5 500 »

og i 1751 skal utførselen være nådd op igjen i samme høide som ett århundre tidligere. De forholdsvis små tall fra slutten av det 17de århundre henger muligens sammen med samtidige beretninger om at torskefisket i Nordland var mindre godt i disse år.

I det 17de århundre ophørte Bergen å være eneste utførselshavn for tørrfisk i vår land. Trondhjem eksporterte allerede fra midten av det 17de århundre adskillig tørrfisk og fra Lille-Fosen (Kristiansund N.) har man opgaver over at derfra i 1669 blev utført 1400 våg tørrfisk. I 1697 var dette steget til 10 00 våg og omkring 1750 til henimot 50 000 våg. Likeledes eksportertes en del fra Molde. I 1733 utførte denne by 4—5000 våg tørrfisk.

Fra omkring midten av det 18de århundre begynte klippfisktilvirkningen å bli mere almindelig. En forordning av 1753 forbød tilvirkning av rundfisk sønnenfor Nordmør. Det falt derved av sig selv at sågodtsom all skrei fra Romsdalsfiskeriene måtte bli tilvirket som klippfisk. Nordenfor tok det lengere tid før denne tilvirkningsmåte blev almindelig. (Kilder: O. N. Løberg — Norges Fiskerier (1864), L. Daa — De norske fiskerier i ældre tider (1867)).

Den utvikling vår tørrfiskeksport har hatt i det 19de århundre, sammenlignet med klippfiskeksporten (indtil 1890) vil sees av nedenstående tallrekke:

År	Utførsel av tørrfisk	Utførsel av klippfisk
1815—19 gjennemsnittlig	7 782 000 kg.	1 476 000 kg.
1830—33 do.	16 344 000 »	6 696 000 »
1846	15 786 000 »	11 736 000 »
1850	15 174 000 »	11 810 000 »
1854	16 009 000 »	11 650 000 »

Ar	Utførsel av tørrfisk	Utførsel av klippfisk
1855	14 737 000 »	20 087 000 »
1856	18 072 000 »	19 458 000 »
1860	13 104 000 »	18 691 000 »
1866—70 gjennemsnittlig	15 905 000 »	26 065 000 »
1876—80 do.	19 355 000 »	43 503 000 »
1886—90 do.	18 139 000 »	45 915 000 »

I 1855 oversteg for første gang det eksporterte klippfiskkvantum det eksporterte tørrfiskkvantum, og siden har klippfiskeeksporten regelmessig overgått tørrfiskeeksporten.

Bergen har alltid vært og er fremdeles den viktigste eksportby for tørrfisk, men som ovenfor nevnt er siden midten av det 17de årh. også andre byer begynt å eksportere tørrfisk. Av nedenstående opgave vil man få et inntrykk av hvorledes tørrfiskeeksporten fordelte sig på vore viktigste eksportplasser for denne vare i tidsrummet 1815 til 1890:

Ar	Bergen 1000 kg.	Kr.sund N. 10 0 kg.	Trondhjem 1000 kg.	Tromsø 1000 kg.	Hammerfest 1000 kg.	Vardø 1000 kg.	Vadsø 1000 kg.
1815—19	5981	243	1068	166	159	129	?
1825—29	9747	296	2349	489	?	?	?
1835—40	10960	309	1267	1477	620	41	95
1846—50	9474	322	766	2432	1605	130	338
1856—60	8225	436	355	1865	1461	382	670
1862	7546	2	249	374	2530	232	1282
1880	10035	371	107	2384	2552	1610	1338
1885	9516	248	172	917	1965	1775	1466
1890	9299	143	1819	1699	2772	1549	766

Man vil her særlig legge merke til den forholdsvis store eksport fra de 4 nord-norske byer Tromsø, Hammerfest, Vardø og Vadsø. Derimot synes Trondhjem og Kristiansund å være i tilbakegang som tørrfiskeeksportbyer. Bergen sees dog gjennom hele tidsrummet å ha hatt den alt overveiende del av tørrfiskeeksporten. Mens i tidsrummet 1815—19 gjennemsnittlig ca. 74 pct. av all tørrfisk blev eksportert over Bergen var tallet i 1846—50 ca. 62 pct. og i 1890 ca. 50 pct.

Foruten fra ovennevnte byer blev der i tidsrummet også sendt en del tørrfisk over Stavanger, Ålesund, Molde, Bodø og Mosjøen (2 sistnevnte byer først fra 80-årene). Det dreier sig imidlertid her om forholdsvis små partier. Likeledes blev der i siste halvdel av århundredet sendt en del tørrfisk over Oslo.

Den norske tørrfiskeeksports utvikling siden 1890 og til og med 1928 vil sees av det følgende.

Tørrfiskeksportens utvikling siden 1890.

Eksportmengde.

Av tabell I vil man se hvilke eksportmengder av tørrfisk vårt land har utført i tidsrummet 1890—1928. (Tallene er tatt ut av den offisielle statistikk »Norges Handel«). Foruten de årlige totalkvanta vil man i tabellen også finne opført spesifikasjoner over de årlige kvanta rundfisk, rotskjær og sei, samt en kolonne over tørrfisksorter som ikke er blitt særskilt opgitt. Fra og med 1916 er hyse, lange og brosme opført for sig.

Hvilken eksportmengde der har vært den almindeligste i tidsrummet vil fremgå av nedenstående opstilling:

Til og med 10 mill. kg.	1916—1917—1918	} 4 år
	1919	
Mellem 10 og 15 mill. kg.	1891—1899—1900	} 6 år
	1901—1905—1920	
Mellem 15 og 20 mill. kg.	1890—1893—1894	} 14 år
	1895—1896—1897	
	1898—1902—1903	
	1904—1906—1907	
	1915—1922	
Mellem 20 og 25 mill. kg.	1892—1908—1910	} 6 år
	1914—1921—1925	
Over 25 mill. kg.	1909—1911—1912	} 9 år
	1913—1923—1924	
	1926—1927—1928	

Som man vil bemerke har mellom 15 og 20 mill. kg. vært det almindeligste årskvantum med 14 år av 39. Det gjennomsnittlige eksportkvantum utgjorde 19 455 100 kg. Tar man kun hensyn til tiden før krigen (1890—1913) utgjorde det gjennomsnittlige eksportkvantum 19 113 700 kg. Minste eksportkvantum hadde krigsåret 1917 med kun 1 779 000 kg. og størst 1928 med 37 036 000 kg.

Av det samlede kvantum utgjorde rundfisken den overveiende del. Omregnet i procenter utgjorde kvantummet av:

	Rundfisk	Rotskjær	Sei	Hyse
1890	73.2 pct.	6.9 pct.	18.2 pct.	—
1900	63.8 »	11.5 »	11.4 »	—
1910	74.8 »	9.5 »	12.1 »	—

	Rundfisk	Rotskjær	Sei	Hyse
1915	66.3 pct.	4.2 pct.	18.9 pct.	—
1920	60.0 »	4.2 »	24.0 »	8.8 pct.
1924	72.9 »	5.2 »	14.9 »	5.9 »
1925	69.8 »	4.7 »	15.5 »	8.4 »
1926	62.4 »	4.5 »	18.3 »	13.1 »
1927	69.4 »	5.4 »	15.9 »	7.8 »
1928	62.7 »	4.8 »	19.6 »	11.3 »

Hertil kommer tørrfisk tilvirket av lange og brosmé. Procenttallene for disse sorter utgjorde i 1928 henholdsvis 0.3 pct. og 1.3 pct.

Best ser man bevegelsene i tørrfiskkvantummet av grafisk fremstilling A.

Det vil bemerkes at svingningene i det totale eksportkvantum inntil 1907 er forholdsvis moderate. Fra dette år av derimot stiger eksportkvantummet og når i tidsrummet før krigen sitt maksimum i 1912. Siden faller eksporten sterkt og når sitt minimum i krigsåret 1917, stiger derefter igjen og når i 1928 — etter en forbigående nedgang i 1925 — tidsrummets høieste eksporttall med over 37 mill. kg.

Den kurve der viser rundfiskeksportens bevegelser går omtrent parallell med kurven for det totale tørrfiskeksportkvantum. Rundfisker utgjør som ovenfor nevnt også den overveiende del av dette kvantum. Gjennomsnittskvantummet av eksportert rundfisk for tidsrummet 1890—1928 utgjorde 13 529 100 kg.

Ser man på kurvene for rotskjær og tørrfisksei vil man bemerke at svingningene her er mindre. Rotskjærkvantummet i 1890 utgjorde ca. 1.2 mill. kg. og i 1928 ca. 1.7 mill. kg. Når man undtar krigsårene og de første etterkrigsår (1915/1920) har kvantummet dreiet sig mellom 1.2 og 2.3 mill. kg. Største kvantum hadde man i 1909 med 2 261 000 kg. og minste i 1918 med kun 224 000 kg. Gjennomsnittseksportkvantummet for 1890—1928 utgjorde 1 348 800 kg.

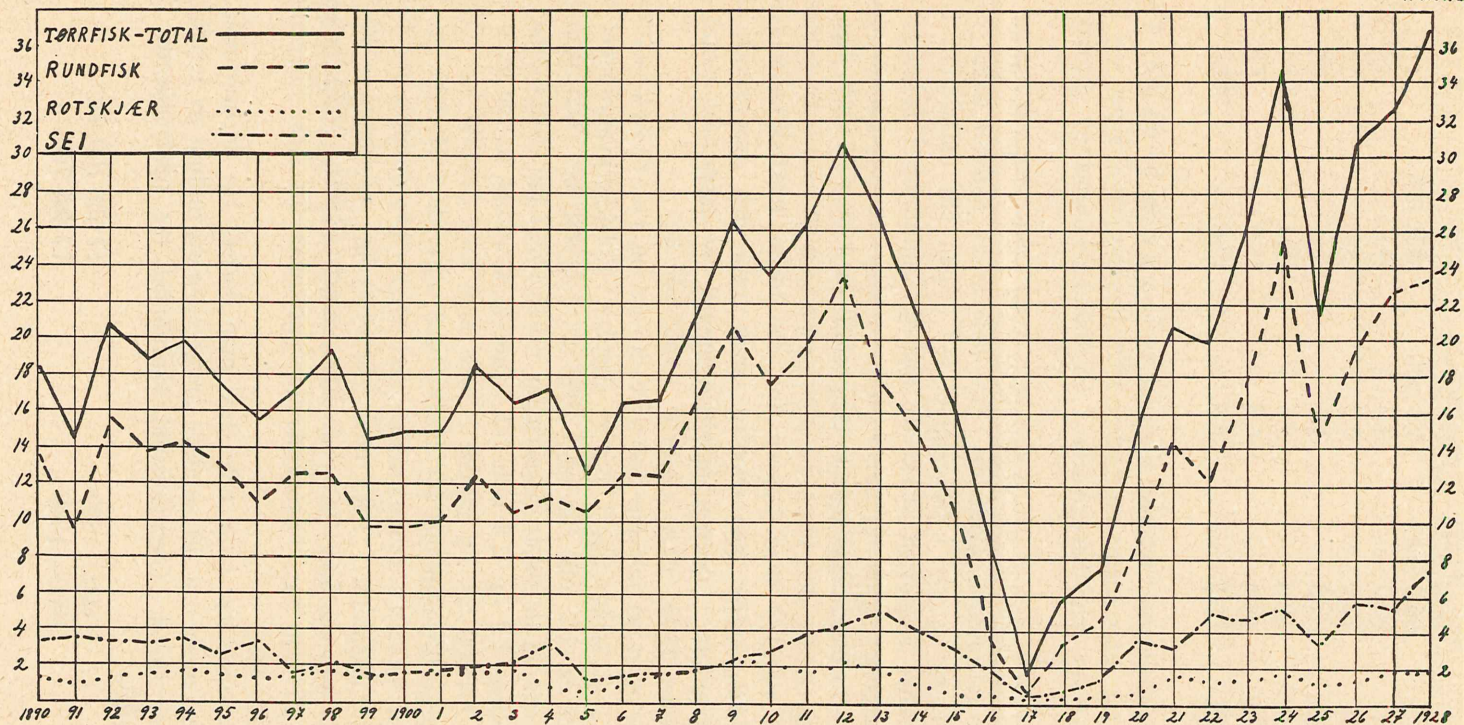
For seiens vedkommende sees eksportkvantummet før krigen å nå sitt maksimum i 1913 med 5 080 000 kg., minimum i 1917 med 485 000 kg., og året 1928 har tidsrummets (1890—1928) høieste tall med 7 271 000 kg. Gjennomsnittskvantummet for hele tidsrummet er 3 024 600 kg.

Tallene viser i det hele (idet man bortser fra de unormale krigs- og etterkrigsår) at det samlede årlige eksportkvantum av tørrfisk siden 1890 er steget. Gjennomsnittskvantummet for nedenstående tidsrum er således:

1890—1899..	17 658 100 kg.
1900—1909..	17 488 700 »

MILL. KG.

MILL. KG.

A. Bevægelser i tørrfiskeeksporten 1890—1928.

1910—1914..	25 754 600 kg.
1915—1920..	9 177 800 »
1921—1925..	24 572 400 »
1926—1928..	33 526 300 »

Forholdene mellem de forskjellige tørrfisksorter synes å være nogenlunde uforandret. Nogen større forskyvning i den ene eller annen retning har ikke funnet sted. Relativt sett er dog rotskjærkvantummet gått noget tilbake idet økningen i tørrfiskkvantummet ifølge de offisielle tall vesentlig gjeller rundfisken og tildels seien og hysen, mens rotskjærkvantummet har holdt sig konstant. Nogen forandring heri vil neppe den tørrfisk »som ikke er særskilt opgitt« gjøre, da det her dreier sig om forholdsvis små tall, likesom denne antas hovedsakelig å bestå av hyse, lange og brosme.

I forhold til klippfiskeeksportkvantummet er tørrfiskeeksportkvantummet siden 1890 gått sterkt frem. Omregnet i procenter av klippfiskeeksportkvantummet utgjorde tørrfiskeeksporten i:

1890..	33.3 pct.	1922..	87.2 pct.
1895..	30.8 »	1923..	70.0 »
1900..	46.1 »	1924..	77.6 »
1905..	37.3 »	1925..	55.8 »
1910..	64.8 »	1926..	63.0 »
1915..	37.4 »	1927..	69.5 »
1920..	40.7 »	1928..	90.4 »
1921..	76.2 »		

Som man vil bemerke er det særlig siden 1921 at tørrfiskeeksportkvantummet har halt sterkt inn på det eksporterte klippfiskkvantum. Nærmest kommer det i 1928 med hele 90.4 pct., men også årene 1922 og 1924 er bemerkelsesverdige med henholdsvis 87.2 og 77.6 pct. Med hensyn til 1922 må man dog ta i betraktning at klippfiskmarkedet i Portugal grunnet traktatkrig så å si var stengt for norsk vare, hvad igjen har sterkt innvirket på eksportkvantummet av klippfisk i dette år.

Til ytterligere belysning av forholdet mellom tørrfisk og klippfisk kunde det også ha interesse å se hvad der av det opfiskede kvantum torsk var hengt og saltet i de seneste år. Nedenfor er en oppgave herover for årene 1905—1928. Tallene er hentet fra »Fiskets Gang« og refererer sig til hvad der er opfisket under Finnmark vinterfiske, samtlige skreifiskerier søndenfor Finnmark samt loddefisket.

År	Opfisket kvantum 1000 stk.	Hengt 1000 stk.	Saltet 1000 stk.
1905	44 486	15 112	28 390
1906	46 448	16 794	28 358
1907	47 625	16 454	29 710
1908	48 217	17 896	27 834
1909	56 519	28 131	23 839
1910	55 689	20 916	30 721
1911	64 424	25 230	34 630
1912	99 162	36 419	55 153
1913	75 955	17 868	51 018
1914	81 469	17 658	59 979
1915	66 834	14 914	48 594
1916	51 397	3 256	44 641
1917	27 736	1 734	24 733
1918	24 413	7 284	12 613
1919	30 183	6 157	21 844
1920	38 796	13 071	22 785
1921	38 977	18 510	18 645
1922	47 853	23 867	21 632
1923	51 623	21 789	25 863
1924	69 924	31 401	36 000
1925	60 087	22 979	34 615
1926	89 106	41 800	43 727
1927	66 754	27 737	36 700
1928	64 215	27 769	33 999

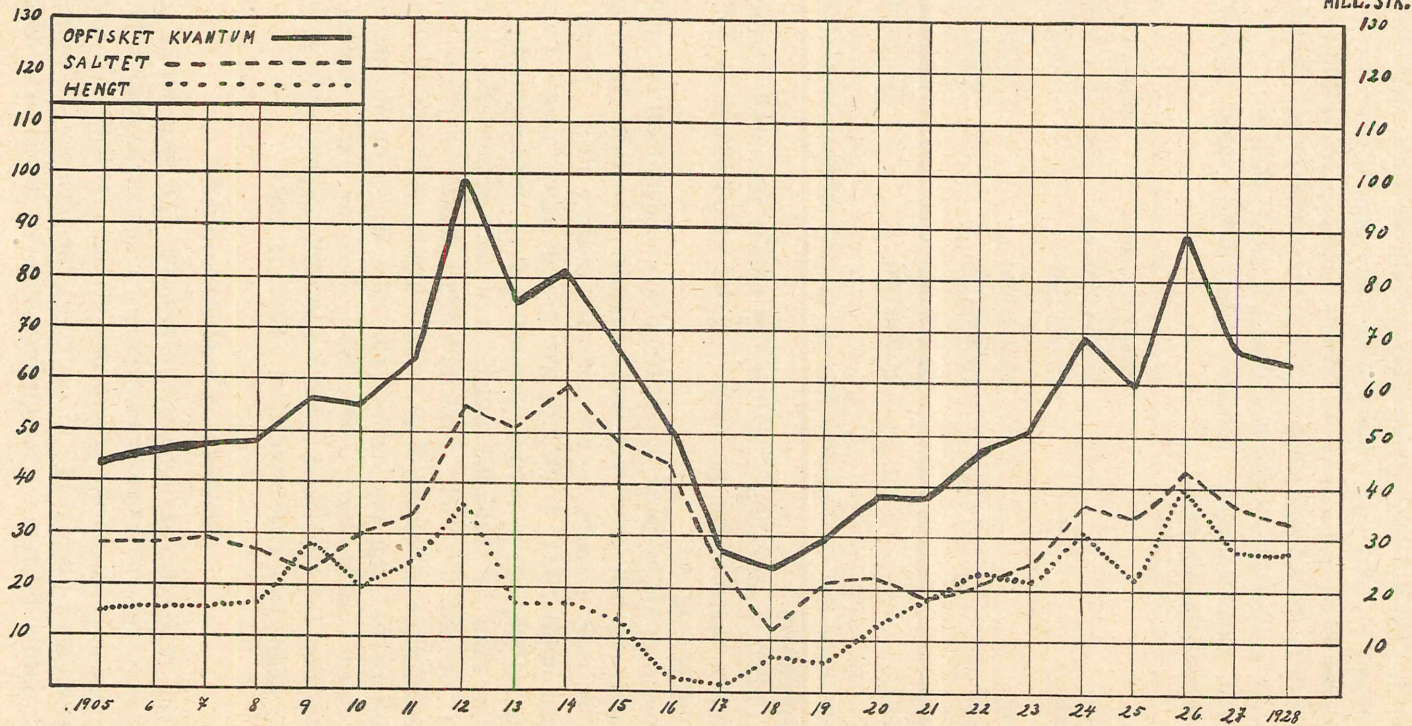
Ovenstående tallrekke er overført til grafisk fremstilling B.

Man vil herav bemerke at der 2 ganger i tidsrummet (1905/28) nemlig i 1909 og 1922 er hengt mere torsk enn saltet. Eksporten av tørrfisk var også i disse år forholdsvis betydelig (dog ikke av de største) selv om den i kilo ikke oversteg klippfiskeeksporten. Under tilvirkningen svinner også tørrfisken adskillig mere i vekt enn klippfisken. Ikke alt som er fisket i vedkommende sesong blir eksportert samme år, så i fiskeristatistikken vil en stor del av fisken først figurere under det kommende års eksportkvantum. Man vil likeledes bemerke at året 1926 er et rekordår når det gjelder hengt fisk med næsten 42 mill. kg.

Eksportverdi.

I tabell I vil man finne verdien av den samlede tørrfiskeeksport i årene 1890—1927 (tallene er hentet fra »Norges Handel«). Likeledes vil man sammesteds finne den antatte verdi pr. vekt (20 kg.) — årlig gjennomsnitt — for de forskjellige tørrfisksorter.

MILL. STK.

B. Opfisket kvantum av torsk hengt og saltet.

Det år som har den største eksportverdi er 1924 med 43 126 000 kr. og minste er 1891 med 5 996 000 kr. (idet man bortser fra det unormale krigsåret 1917 med kun kr. 3 178 000). Den gjennomsnittlige eksportverdi for hele tidsrummet 1890—1927 er kr. 14 090 000. Opgave over verdien av eksporten i 1928 has ikke når dette skrives.

Størst eksportmengde betinger ikke alltid størst eksportverdi. Eksempelvis kan nevnes:

År	Eksportkvantum	Eksportverdi
1895..	17 453 000 kg.	kr. 6 556 000
1896..	15 671 000 »	» 6 909 000
1902..	18 466 000 »	» 9 382 000
1903..	16 300 000 »	» 9 830 000
1912..	30 775 000 »	» 14 904 000
1913..	26 866 000 »	» 16 379 000

Som man her vil bemerke har de minste tørrfiskkvanta den største eksportverdi.

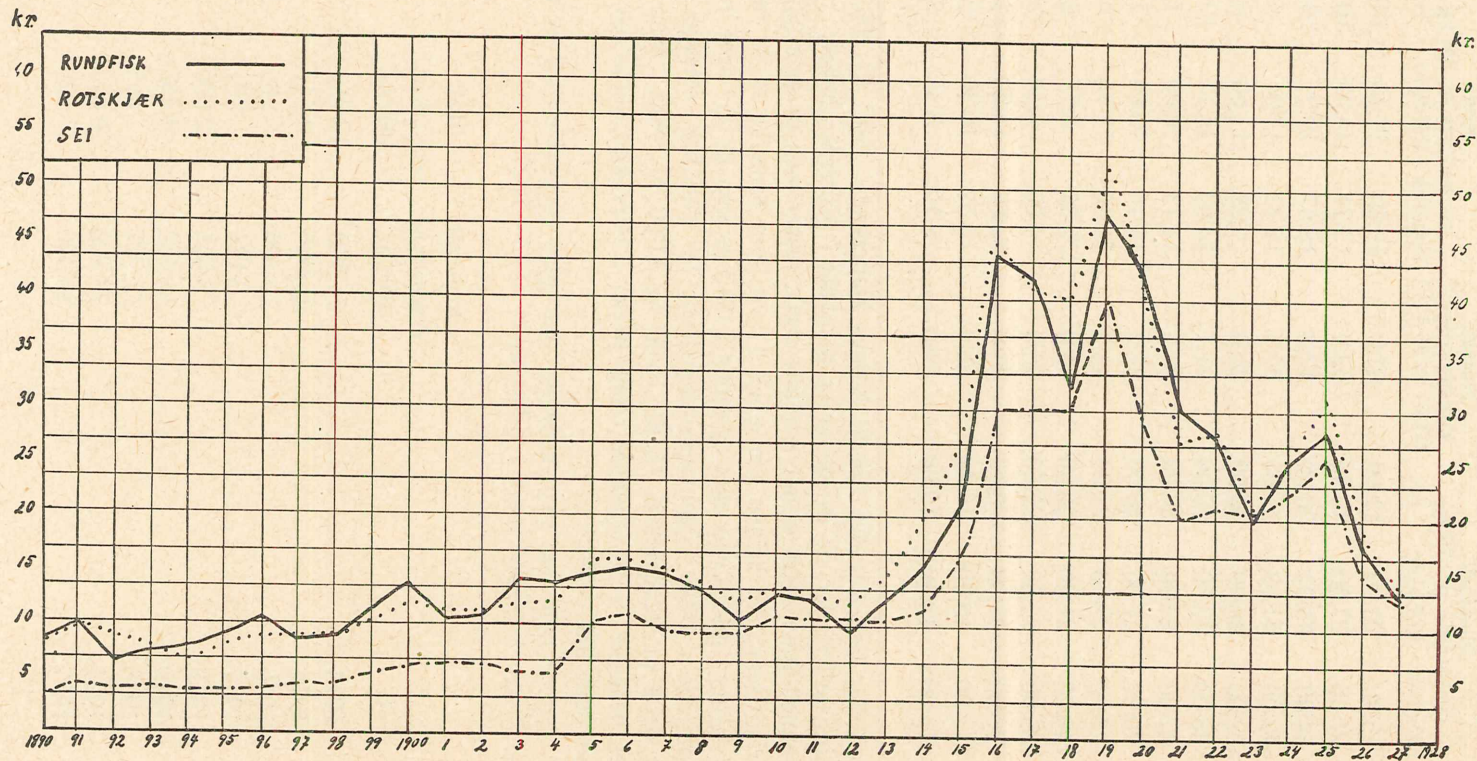
I grafisk fremstilling C er overført tallene fra tabell I vedrørende den antatte eksportverdi pr. vekt — årlig gjennomsnitt — for rundfisk, rotskjær og sei.

Som man vil bemerke har pristendensen siden 1890 og inntil 1914 i det store og hele vært langsomt stigende. Fra dette år av går det imidlertid raskt i været, og når sitt maksimum i 1919. Derpå synker de sterkt inntil 1923. I 1924/25 går prisene igjen opover for atter å gå ned i 1926, og er i 1927 kommet ned på før-krigsnivå.

Som man vil bemerke følges stort sett bevegelsene i eksportprisene for alle 3 sorter. I almindelighet ligger eksportprisen (den gjennomsnittlige eksportverdi pr. vekt i norsk havn) for rotskjær over rundfiskprisene, men undtagelser har man dog i en flerhet av nitti-årene, samt i 1900, 1903, 1904, 1917, 1920 og 1921. Lavest ligger eksportprisen for tørrfisksei. Dog ligger den gjennomsnittlige eksportpris for denne vare over rundfisken i 1912 og 1923.

Nominell og reell eksportverdi.

Skal man sammenligne eksportprisene (gjennomsnittlig eksportverdi) under og etter krigen med prisene før denne, må man ta hensyn til svingningene i den norske kronens pengeverdi. Nedenfor vil man finne eksportverdien i tiden 1914—27 omregnet etter den norske kronens kjøpeevne i nevnte tidsrum. Omregningstallene er hentet fra »Økonomisk revue«.

C. Bevægelser i eksportverdien (eksportprisen) pr. vekt (20 kg.) — årlig gjennomsnitt — for tørrfisk.

År	Nominell eksportpris pr. 20 kg.			Norske kroners kjøpeevne i % av 1913	Reell eksportpris pr. 20 kg.		
	Rundfisk	Rotskjær	Sei		Rundfisk	Rotskjær	Sei
1914	15.40	20.00	11.60	87.0	13.40	17.40	10.09
1915	21.80	27.00	16.40	62.9	13.71	16.98	10.30
1916	44.00	45.00	30.00	42.9	18.87	19.31	12.87
1917	42.00	41.00	30.00	29.3	12.31	12.01	8.79
1918	32.00	40.00	30.00	29.0	9.28	11.60	8.70
1919	48.00	52.00	40.00	31.1	14.93	16.17	12.44
1920	42.00	40.00	29.00	26.5	11.13	10.60	7.69
1921	30.00	27.00	20.00	37.2	11.16	10.04	7.44
1922	27.60	28.00	21.00	45.5	12.56	12.74	9.56
1923	19.20	21.40	20.60	41.0	7.87	8.77	8.45
1924	25.00	25.80	22.40	36.0	9.00	9.29	8.06
1925	28.00	31.00	25.20	45.9	12.85	14.23	11.57
1926	17.00	18.20	14.40	56.9	9.67	10.36	8.19
1927	12.80	13.40	12.60	64.0	8.19	8.58	8.06

Man har her satt den norske krones kjøpeevne i 1913 til 100 og omregningstallene for de øvrige år er beregnet i procenter herav.

Sammenligner man de her erholdte reelle priser med prisene (gjennomsnittsprisene) før krigen (se tabell 1) vil man bemerke at de fleste av dem ligger under hvad man opnådde i 1913 og kun få når over hvad man opnådde i 1906. Gjennomsnittsprisene for rundfisk, rotskjær og sei var dette år henholdsvis 15.20, 16.00 og 11.00 pr. vekt. Man vil likeledes bemerke at de opnådde reelle priser i 1927 kun utgjør ca. $\frac{2}{3}$ av hvad man fikk i 1913.

På samme måte har man nedenfor omregnet eksportverdien av den samlede årlige tørrfiskeeksport i tidsrummet 1914—1927:

År	Nominell	Reell
	eksportverdi 1000 kr.	eksportverdi 1000 kr.
1914..	15 810	13 755
1915..	16 600	10 441
1916..	16 106	6 909
1917..	3 178	931
1918..	8 965	2 600
1919..	15 933	4 955
1920..	27 927	7 401
1921..	29 100	10 825
1922..	25 326	11 523

År	Nominell eksportverdi 1000 kr.	Reell eksportverdi 1000 kr.
1923..	25 330	10 385
1924..	43 126	15 525
1925..	29 299	13 448
1926..	24 600	13 997
1927..	20 749	13 279

Sammenligner man ovenstående reelle verdier med eksportverdien før krigen (se tabell I) vil man bemerke at ingen kommer op mot året 1913 (eksportverdi kr. 16 379 000). Selv ikke det gode år 1924. Likeledes vil man feste sig ved krigsårene 1917 og 1918 som har usedvanlig lave tall. De opfiskede kvanta i disse år var også usedvanlig små.

Eksportens fordeling.

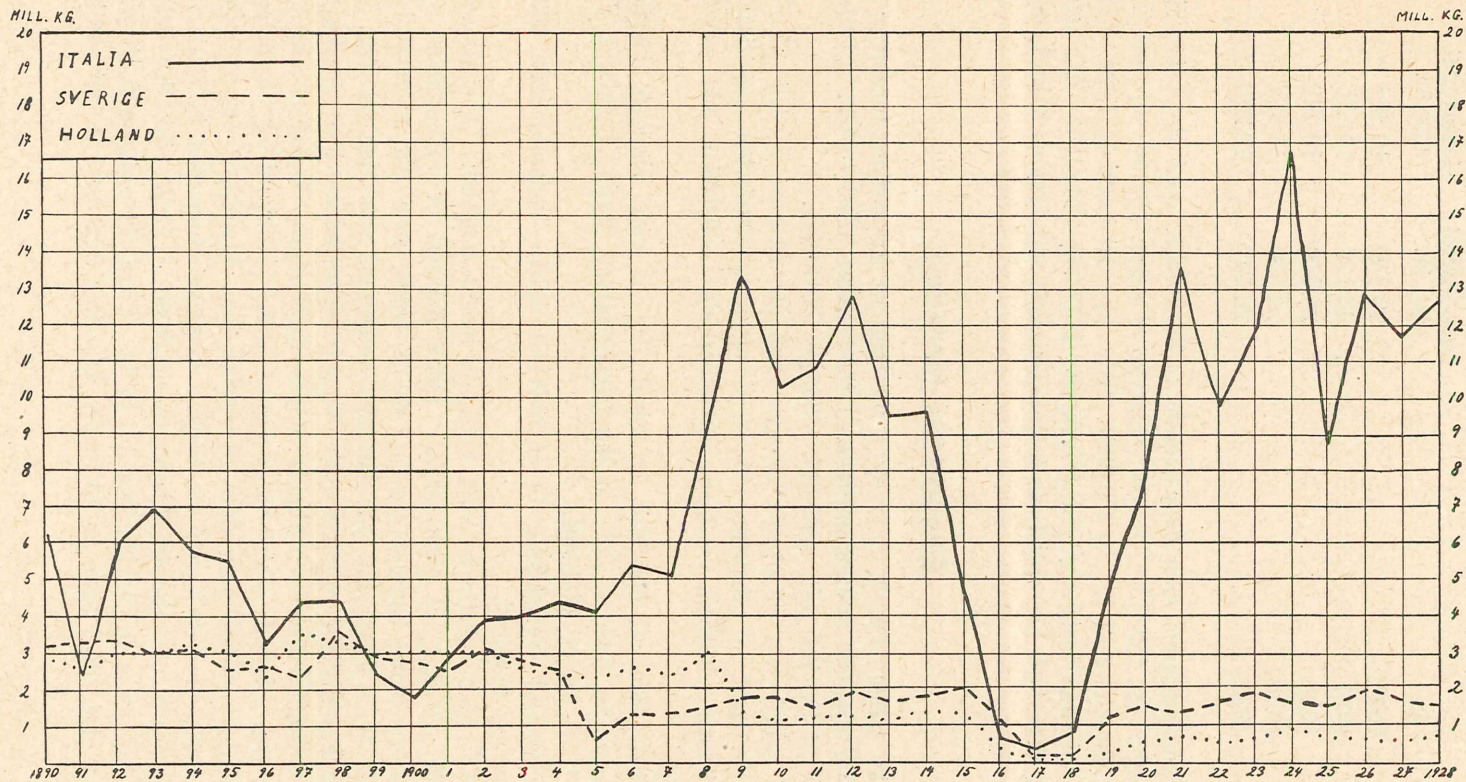
Av tabell II a, b, c, d og e vil man se eksportens fordeling på våre forskjellige tørrfiskmarkeder i tidsrummet 1890—1928. (Tallene er tatt ut fra den off. statistikk »Norges Handel«).

I tabell II a er opført Norges samlede eksport fordelt på forskjellige land. I tabellene II b, c, d og e er eksporten spesifisert i henholdsvis rundfisk, rotskjær, tørrfisksei og i »Tørrfisk ikke særskilt opgitt«.

Som man vil bemerke av tabell II a er våre viktigste tørrfiskmarkeder for tiden (1928) Afrika (Vest-Afrika), Italia, Tyskland, Sverige, U. S. A. og Holland.

I grafisk fremstilling D er overført tallene vedkommende Italia, Sverige og Holland.

Afrika. Dette er vårt viktigste tørrfiskmarked. Den alt overveiende del går til Vest-Afrika. Dette marked er forholdsvis nytt. Eksporten hertil begynte for ca. 30 år siden, men det er først i de seneste år at eksporten har fått den betydning som den nu har. De offisielle statistiske opgaver over Norges tørrfiskeksport til Afrika var — som man vil se — tidligere meget ufullkomne. Meget av den fisk som i den offisielle statistikk er opført under Tyskland og Storbritania er således tørrfisk som gikk til Afrika over Hamburg og Liverpool. Siden 1927 har eksporten til Afrika oversteget eksporten til Italia, der tidligere var vår største avtager av tørrfisk. I 1928 gikk der hele 2 mill. kg. mere til Afrika enn til Italia. Eksportkvantummet til Vest-Afrika utgjorde i dette år 14.7 mill. kg. eller 39.8 pct. av det samlede

D. Bevægelser i tørrfiskeeksporten til Italia, Sverige og Holland.

eksportkvantum. Til Afrika går alle slags kvaliteter tørrfisk. Foruten til Vest-Afrika eksporteres der også litt tørrfisk til Nord- og Syd-Afrika, men dette er rent forsvinnende sammenlignet med Vest-Afrika-markedet.

Italia. Dette er nu vårt nest viktigste tørrfiskmarked. Den alt overveiende del utgjøres av rundfisk. Som man vil bemerke av grafisk fremstilling D, har eksportkvantummet svunget sterkt. Særlig stor var eksporten til dette land i 1909, 1912, 1921, samt i året 1924 som var rekordår med over 16 mill. kg. eller ca. 48 pct. av den samlede eksport. På den annen side var eksporten i krigsårene 1916, 1917 og 1918 nede i en ubetydelighet. Sammenlignet med 90-årene vil man se at eksporten er steget sterkt. Stigningen av eksporten til Italia etter krigen skyldes dog ikke bare øket forbruk. Store dele av Østerrik — Ungarn — og det dele som konsumerer ikke så lite tørrfisk — tilhører nu dette land, deriblandt de viktige importhavne Triest og Fiume. Dette forhold påvirker naturligvis de statistiske oppgaver over eksporten av tørrfisk til Italia, idet adskillige kvanta som tidligere i statistikken vilde blitt opført under Østerrike eller Ungarn nu blir opført under Italia. I 1928 utgjorde eksporten 12.7 mill. kg. eller ca. 34.3 pct. av den samlede tørrfiskeksport.

Sverige. Hertil går hovedsakelig tørrfisksei og rotskjær. Som man vil se av grafisk fremstilling D, nådde eksporten til Sverige sitt høidepunkt i 1898 med 3.6 mill. kg. I 1905 gikk eksporten grunnet de politiske forhold sterkt ned. Senere er den steget noget, men står fremdeles adskillig tilbake for eksporten i 90-årene. I 1928 utgjorde eksportkvantummet 1.5 mill. kg.

Tyskland. En stor del av de under dette land opførte mengder er transittvare til forskjellige land — hovedsakelig Vest-Afrika. Innlandsbehovet er imidlertid også blitt mindre fra år til år på grunn av bedre ferskfisk-tilførsel. Årsbehovet kan ifølge innhentede opplysninger for tiden ansettes til 550/700 tonn.

Storbritania. Her er praktisk talt alt transittvare til Vest-Afrika.

Holland. Som det vil sees av grafisk fremstilling D, er også eksporten hertil gått tilbake. For en stor del skyldes dette at reeksporten over Rotterdam til Tyskland fra år til år er gått tilbake. Likeledes er innlandsbehovet blitt mindre. Eksportkvantummet i 1928 utgjorde 696 tonn.

Østerrike. Eksporten til dette land bestod hovedsakelig av rundfisk. Den nådde sitt høidepunkt i tiden like før krigen. I 1911 var det off. tall 2.013 tonn. Etter krigen er eksporten sunket til en ubetydelighet, hvilket først og fremst skyldes at Østerrike har tapt flere av sine viktigste provinser til andre land; dernæst brukes mere fersk fisk enn for hvad igjen har innvirket på tørrfiskeksporten.

U n g a r n. Før krigen dreiet eksporten sig om et par hundrede tonn rundfisk årlig. Størst avtager var Fiume som nu tilhører Italia.

N o r d - R u s l a n d. Dette var tidligere et av våre viktigste markeder. I 1912 utgjorde eksporten 1621 tonn. Før 1909 utgjorde mesteparten tørrfisksei og rotskjær, senere blev det mest rundfisk. Siden krigen og den russiske revolusjon har eksporten vært ubetydelig. En undtagelse var året 1922 da der blev eksportert ca. 640 tonn til Rusland.

F i n n l a n d. Hertil går hovedsakelig tørrfisksei. Eksporten har vært ujevn. Såvel i tidsrummet 1903—08 som under krigen var den nede i en ubetydelighet. Efter krigen er eksporten steget noget. Fra 1925 av er den dog igjen begynt å gå nedover. I 1927 utgjorde det eksporterte kvantum 367 tonn.

B e l g i a. Eksporten utgjøres hovedsakelig av rundfisk. Også til dette land har eksporten svinget adskillig. I 1902, 1904, 1908 samt i krigsårene 1915—18 var eksporten ubetydelig. Høiest nådde den i 1912 med over 800 tonn. I 1928 var eksporttallet 599 tonn.

F r a n k r i k e. Eksporten hertil er av mindre betydning. Efter krigen har eksporten dreiet sig om 2 à 300 tonn. Året 1920 har det høyeste off. tall med 388 tonn. Eksporten utgjøres hovedsakelig av rundfisk.

Av mindre tørrfiskavtagere i Europa kan nevnes Danmark, Spania, Grækenland og Sveits. D a n m a r k tok tidligere vesentlig tørrfisksei. Eksporten herav er nu ubetydelig. S p a n i a tar en del rundfisk som forbrukes av innvandrede italienere på østkysten. G r æ k e n l a n d s import av tørrfisk — hovedsakelig rundfisk — har efter krigen svinget mellom 25 og 70 tonn. S c h w e i t z' årlige behov dreier sig for tiden om ca. 60 tonn der hovedsakelig går over Hamburg eller Rotterdam. Dessuten går der en del tørrfisk til Jugoslaviens og Tsjekkoslovakiet.

Av de oversjøiske markeder synes U. A. S. efter hvert å få større betydning. Hertil eksporteres såvel rundfisk som rotskjær, og fisken har funnet et godt marked blandt den store italienske og skandinaviske befolkning som finnes i staterne. Eksporten var størst i 1912 med ca. 1600 tonn. I 1928 utgjorde eksporten 1110 tonn.

Adskillig rundfisk går dessuten til S y d - A m e r i k a, hvor den særlig i A r g e n t i n a blandt den derværende tallrike italienske befolkning har funnet et godt marked. Eksporten dreier sig for tiden om et par hundrede tonn årlig.

Hvad der særkjenner utviklingen av vor tørrfiskeksport til de forskjellige markeder siden 1890 kan i korthet — idet man bortser fra de unormale krigs- og etterkrigsår — sammenfattes i følgende:

Det totale eksportkvantum er steget betydelig. (Gjennemsnittskvantum i 90-årene ca. 17 mill. kg. og i 1924—28 ca. 31.4 mill. kg.). Økningen faller især på vårt nye marked i Vest-Afrika. Dette marked hvortil der i 90-årene så å si ikke gikk en tørrfisk, er nu blitt vårt viktigste marked for denne vare. Men også eksportkvantumet til vårt gamle marked Italia er gått adskillig frem. Tilsammen gikk i 1928 hele 74.1 pct. av vår samlede tørrfiskeksport til disse 2 markeder. Av våre andre markeder viser U. S. A. og Syd-Amerika nogen fremgang, mens de øvrige viser stillstand eller tilbakegang. For en stor del kan bedre ferskfisktilførsler til vedkommende land sies å være grunnen hertil.

Av omstående opgave vil man se hvorledes tørrfiskeksporten har fordelt sig på de viktigste norske eksportplasser (tollsteder) siden 1890:

Som man vil bemerke av nevnte oppstilling, hvor tallene er hentet fra »Norges Handel«, undtagen for de 4 siste års vedkommende, hvor tallene er tatt fra »Fiskets Gang«, er de 4 største eksportplasser for tørrfisk for tiden Bergen, Svolveær, Hammerfest og Vardø. Fra disse byer blev i 1928 eksportert ca. 90 pct. av det totale tørrfiskeksportkvantum.

Hvorledes det procentvise forhold stiller sig for hver av disse byer vil man se av nedenstående oppstilling:

År	Bergen	Svolveær	Hammerfest	Vardø	Andre	Tilsammen
1890	50.1 pct.	—	14.9 pct.	8.3 pct.	26.7 pct.	100 pct.
1900	46.9 »	1.2 pct.	16.5 »	5.2 »	30.2 »	100 »
1910	61.7 »	1.2 »	15.1 »	4.6 »	17.4 »	100 »
1920	60.8 »	6.4 »	12.9 »	1.4 »	18.5 »	100 »
1925	62.9 »	7.0 »	11.0 »	6.6 »	12.5 »	100 »
1926	56.8 »	11.0 »	11.6 »	7.8 »	12.8 »	100 »
1927	59.4 »	13.4 »	10.5 »	6.7 »	10.0 »	100 »
1928	61.9 »	12.0 »	8.3 »	7.4 »	10.4 »	100 »

Som man vil bemerke, er Bergen fremdeles landets betydeligste eksportby for tørrfisk. I 1928 gikk ikke langt fra $\frac{2}{3}$ eller 61.9 pct. av den samlede eksport over Bergen. Eksporten fra Bergen har — som det vil sees — siden 1890 i det store og hele vært stigende så vel hvad angår det eksporterte kvantum som procentvis av den samlede tørrfiskeksport. Eksporten omfatter alle tørrfiskkvaliteter.

Svolveær kommer dernæst med i 1928 12 pct. av det totale eksportkvantum. Eksporten herfra utgjøres hovedsakelig av rundfisk. Eksporten har i de siste år vært jevnt stigende.

Norges tørrfiskeeksport fordelt på eksportplasser (i tonn).

Ar	Oslo	Stavanger	Bergen	Ålesund	Kristiansund	Trondhjem	Bodø	Svolvær	Tromsø	Hammerfest	Vardø	Vadsø	Andre	Til sammen
1890	305	16	9 299	7	143	1 819	60	—	1 699	2 772	1 549	766	132	18 567
1895	330	22	10 086	32	132	1 310	528	—	1 461	1 502	857	1 187	6	17 453
1900	233	117	7 002	3	74	2 278	103	186	1 365	2 457	777	299	33	14 927
1905	37	7	8 026	—	19	648	41	31	642	2 200	884	63	39	12 637
1910	106	34	14 478	—	16	2 159	44	283	1 503	3 564	1 081	163	33	23 464
1915	383	24	10 863	1	302	1 028	403	474	371	1 959	242	6	318	16 374
1920	76	—	9 092	48	234	1 635	—	957	712	1 934	207	—	61	14 956
1925	233	3	13 636	464	244	847	651	1 523	115	2 400	1 431	85	42	21 674
1926	238	60	17 096	455	381	1 126	713	3 308	533	3 567	2 367	215	23	30 082
1927	124	1	19 387	458	264	1 008	640	4 361	573	3 430	2 194	74	101	32 615
1928	234	2	22 549	1 027	309	844	359	4 388	605	3 040	2 722	315	33	36 427

Hammerfest og Vardø kommer som nr. 3 og 4 i rekken med en eksport i 1928 av henholdsvis 8.3 pct. og 7.4 pct. av det totale tørrfiskeeksport-kvantum. For Hammerfest's vedkommende er eksportkvantummet i de siste år gått noget tilbake; for Vardø's vedkommende viser eksporten derimot litt fremgang.

Fra Trondhjem eksporteres hovedsakelig tørrfisksei. Eksporten herfra er i de siste år gått noget tilbake.

Av de øvrige byer viser Ålesund adskillig fremgang, derimot viser Tromsø tilbakegang. I de siste år sees eksporten fra Tromsø igjen å være gått litt frem. Fra Kristiansund eksporteres hovedsakelig sei. Eksporten her er gått noget frem. Fra Bodø og Vadsø sees eksporten å være ujevn.

Tabell I.

Opgave

År	Spesifikasjon av tørrfisk							Eksport av tørrfisk 1000 kg.	Eksport av klippfisk 1000 kg.
	Hyse 1000 kg.	Lange 1000 kg.	Brosme 1000 kg.	Rund- fisk 1000 kg.	Rot skjær 1000 kg.	Sei 1000 kg.	Ikke særskilt oppgitt 1000 kg.		
1890				13581	1282	3372	332	18567	55577
1891				9694	1069	3585	53	14401	45070
1892				15817	1241	3397	433	20888	48622
1893				13675	1562	3290	348	18875	57780
1894				14178	1860	3557	286	19881	64550
1895				13037	1414	2670	332	17453	56851
1896				10934	1205	3327	205	15671	40562
1897				12546	1558	1566	1455	17125	47927
1898				12445	1831	2170	2777	19223	37050
1899				9693	1205	1417	2182	14497	32178
1900				9513	1715	1710	1979	14917	32358
1901				10003	1510	1709	1711	14933	37166
1902				12589	1589	2036	2252	18466	34655
1903				10259	1816	2146	2079	16300	31332
1904				11167	976	3184	1833	17160	30611
1905				10452	642	1186	357	12637	33883
1906				12783	1091	1511	937	16322	37373
1907				12566	1442	1558	863	16429	35402
1908				16710	1709	1787	943	21149	40278
1909				20821	2261	2458	1034	26574	42924
1910				17543	2220	2833	868	23464	36341
1911				19688	1886	3823	761	26158	47698
1912				23428	2206	4309	832	30775	57358
1913				17961	19 5	5080	1920	26866	57078
1914				15017	1070	4037	1386	21510	53280
1915				10860	681	3103	1730	16374	43552
1916	711	28	156	3507	549	1931	2122	9004	33712
1917	307	2	47	619	237	485	82	1779	16481
1918	1322	4	180	3271	224	641	102	5744	18757
1919	809	45	53	4372	386	1256	289	7210	13349
1920	1318	91	354	8974	629	3590	—	14956	36751
1921	1131	102	518	14485	1513	3014	—	20763	27348
1922	1128	131	340	12202	1130	4971	—	19902	22747
1923	1515	231	486	17625	1255	4614	—	25726	36873
1924	2065	123	274	25529	1833	5207	—	35031	45157
1925	1813	113	219	14958	1014	3323	—	21440	38298
1926	4064	128	386	19305	1370	5654	—	30907	47579
1927	2558	114	419	22614	1749	5182	—	32636	46927
1928	4199	139	440	23216	1771	7271	—	37036	40966

over:

Verdi ¹⁾ av tørrfisk- eksport 1000 kr.	Antatt verdi pr. vekt à 20 kg. (årlig gjennomsnitt) av:							
	Tørrfisk ialt kr.	Rundfisk kr.	Rotskjær kr.	Sei kr.	Ikke særskilt oppgitt kr.	Hyse kr.	Lange kr.	Brosme kr.
6703	7.20	8.20	8.00	3.20	5.00			
5996	8.40	9.80	9.60	4.00	6.00			
6473	6.20	6.60	8.40	3.60	5.60			
6102	6.40	7.00	7.60	3.80	5.60			
6696	6.80	7.60	6.80	3.40	5.00			
6556	7.60	8.40	7.60	3.40	5.40			
6909	9.00	10.40	8.80	3.80	6.00			
6551	7.60	8.20	8.60	4.40	5.40			
7394	7.60	8.60	8.60	4.40	5.60			
7381	10.20	11.60	10.40	5.20	7.00			
8802	11.80	13.60	12.00	6.00	8.00			
7229	10.00	10.40	11.00	6.60	7.40			
9382	10.20	11.00	11.40	6.40	8.00			
9830	12.00	14.00	12.00	5.80	9.00			
9834	11.40	13.60	12.80	5.60	8.60			
8916	14.00	14.60	16.00	10.00	10.00			
11935	14.60	15.20	16.00	11.00	11.00			
11417	13.80	14.60	15.00	9.60	9.60			
13279	12.60	13.00	13.60	9.20	9.20			
14023	10.60	10.60	12.40	9.20	8.80			
14748	12.60	12.80	13.60	11.00	10.40			
15950	12.10	12.40	13.20	11.00	10.40			
14904	9.60	9.20	12.00	11.00	10.40			
16379	12.10	12.60	14.40	10.30	10.40			
15810	14.70	15.40	20.00	11.60	12.00			
16600	20.20	21.80	27.00	16.40	15.00			
16106	35.80	44.00	45.00	30.00	28.00	27.00	40.00	35.00
3178	35.60	42.00	41.00	30.00	31.00	30.00	40.00	30.00
8965	31.20	32.00	40.00	30.00	30.00	30.00	30.00	20.00
15933	44.20	48.00	52.00	40.00	32.00	32.00	36.00	32.00
27927	38.00	42.00	40.00	29.00	—	29.00	50.00	27.00
29100	28.00	30.00	27.00	20.00	—	25.00	40.00	27.00
25326	25.40	27.60	28.00	21.00	—	18.00	33.00	23.80
25330	19.60	19.20	21.40	20.60	—	19.20	24.40	22.80
43126	24.60	25.00	25.80	22.40	—	22.20	32.40	30.00
29299	27.40	28.00	31.00	25.20	—	22.40	41.60	28.40
24600	15.92	17.00	18.20	14.40	—	11.60	29.60	16.80
20749	12.72	12.80	13.40	12.60	—	11.60	21.80	15.60
—	—	—	—	—	—	—	—	—

1) Ved opgavene over verdi forståes varenes verdi i norsk havn.

Tabell II a.

Opgave over Norges

År	Sverige 1000 kg.	Dan- mark 1000 kg.	Finnland 1000 kg.	Neder- landene 1000 kg.	Belgien 1000 kg.	Tysk- land 1000 kg.	St.brit. & Irland 1000 kg.	Frank- rike 1000 kg.	Italia 1000 kg.
1890	3243	147	103	2907	237	2698	1843	—	6265
1891	3272	63	115	2661	226	2309	2026	4	2339
1892	3302	65	193	3027	202	4249	2201	9	6063
1893	3095	53	309	3096	274	2620	985	2	6909
1894	3181	136	82	3269	165	4127	1177	2	5727
1895	2549	62	149	3100	190	3690	1304	1	5012
1896	2691	59	167	2390	106	4048	1561	2	3267
1897	2361	43	109	3570	171	3335	1773	4	4411
1898	3612	72	316	3321	181	3834	2011	2	4462
1899	2898	70	36	2969	170	3809	1416	—	2415
1900	2768	63	142	3073	102	4897	1127	—	1791
1901	2581	48	261	3080	50	2863	1867	—	2993
1902	3134	72	225	3044	3	4804	2194	—	3956
1903	2772	289	7	2542	115	3222	1729	1	4051
1904	2527	268	117	2447	1	3644	2236	4	4499
1905	550	43	—	2396	161	2878	1799	—	4108
1906	1458	206	—	2666	243	2866	2178	19	5469
1907	1406	332	6	2414	331	3017	2510	37	5150
1908	1517	270	6	3017	35	3191	3095	20	8772
1909	1768	23	317	1434	645	4708	274	387	13309
1910	1722	28	313	1140	780	4315	254	289	10221
1911	1548	21	399	1209	718	5710	447	344	10799
1912	1974	30	424	1299	831	6908	511	359	12761
1913	1684	37	553	1135	733	7860	969	225	9558
1914	1748	39	84	1404	240	4668	1180	128	9691
1915	2004	285	79	1433	89	2180	2272	154	4756
1916	1113	12	90	422	1	5624	212	25	556
1917	62	—	—	16	—	1269	7	12	315
1918	147	—	—	83	—	2994	1739	1	779
1919	1245	1	69	268	151	76	52	145	4673
1920	1568	7	107	598	463	281	2147	388	7875
1921	1462	12	181	730	619	439	1637	274	13614
1922	1677	2	393	575	619	527	2524	380	9884
1923	1911	15	469	625	706	779	2725	251	11829
1924	1617	8	455	983	543	1378	948	384	16779
1925	1502	5	523	682	495	2253	80	227	8805
1926	1818	—	474	613	438	2753	205	252	12725
1927	1632	67	367	579	637	3581	498	249	11642
1928	1580	—	—	696	599	3675	641	296	12687

*) Opgavene for 1928 er hentet fra „Fiskets Gang“. Spesifikasjon for Danmark,

samlede tørrfiskeksport til:*)

Øster- rike	Ungarn	Nord- Rusland	Spania	Greken- land	U. S. A.	Afrika	Syd- Amerika	Andre land	Til- sammen
1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.
214	—	789	103	—	11	7	—	—	18567
761	—	523	85	—	9	8	—	—	14401
488	—	821	199	—	39	29	—	1	20888
352	—	1042	113	—	9	16	—	—	18875
450	—	1326	179	—	55	5	—	—	19881
513	—	757	106	—	20	—	—	—	17453
453	—	809	118	—	—	—	—	—	15671
470	—	760	75	—	43	—	—	—	17125
499	—	818	37	—	58	—	—	—	19223
307	—	363	29	—	15	—	—	—	14497
415	—	287	252	—	—	—	—	—	14917
738	—	407	28	—	17	—	—	—	14933
517	—	455	51	—	6	—	—	5	18466
934	—	562	45	—	31	—	—	—	16300
843	—	492	65	—	17	—	—	—	17160
587	—	36	46	—	33	—	—	—	12637
1000	49	40	56	—	72	—	—	—	16322
701	39	95	43	—	348	—	—	—	16429
790	—	368	44	—	21	—	—	3	21149
1454	117	579	60	25	1306	83	33	52	26574
1738	187	541	52	26	1352	423	39	44	23464
2013	205	997	49	51	1178	420	20	30	26158
1727	205	1621	35	46	1601	358	55	30	30775
1474	121	789	36	43	1256	283	79	31	26866
439	132	81	29	33	1323	109	127	55	21510
1726	355	21	67	2	710	2	237	2	16374
449	—	110	33	—	285	—	67	5	9004
—	—	41	—	—	40	1	15	1	1779
—	—	—	—	—	—	—	—	1	5744
10	—	4	117	6	231	—	142	20	7210
—	—	69	386	50	614	89	294	20	14956
14	—	39	31	27	1216	214	227	27	20763
9	—	643	39	26	1112	1162	242	88	19902
19	—	30	24	36	1230	4848	160	69	25726
19	—	2	27	78	1103	10428	180	99	35031
6	—	—	24	34	1055	5292	181	276	21440
—	—	—	40	51	1548	9622	196	172	30907
3	3	—	29	39	1022	12023	158	107	32636
—	—	—	—	—	1110	14729	—	1023	37036

Finnland, Østerrike, Ungarn, Spania, Grekenland og Syd-Amerika has ikke når dette skrives.

Tabell II b.

Opgave over eksport

År	Sverige 1000 kg.	Dan- mark 1000 kg.	Finnland 1000 kg.	Neder- landene 1000 kg.	Belgien 1000 kg.	Tysk- land 1000 kg.	St.brit. & Irland 1000 kg.	Frank- rike 1000 kg.	Italia 1000 kg.
1890	12	88	—	2793	236	2364	1458	—	6198
1891	6	1	—	2547	225	2044	1607	3	2317
1892	19	3	—	2796	201	4094	1876	9	5990
1893	20	6	—	2896	273	2364	773	2	6864
1894	5	3	—	2936	165	3858	953	2	5623
1895	9	4	—	2856	190	3493	963	1	4901
1896	9	—	—	2141	106	3679	1232	2	3178
1897	4	6	—	3037	171	2912	1559	4	4322
1898	32	5	—	2737	180	3250	1755	2	4005
1899	6	2	—	2611	165	3029	1258	—	2273
1900	2	2	—	2648	101	3822	811	—	1572
1901	—	5	4	2690	44	2167	1475	—	2828
1902	1	12	—	2632	3	3762	1896	—	3692
1903	2	16	—	2110	115	2101	1364	1	3502
1904	1	77	—	2057	1	2360	1818	4	3883
1905	9	13	—	2083	120	2086	1586	—	3884
1906	9	12	—	2268	229	2054	2043	19	4990
1907	5	16	—	1937	311	1967	2361	37	5107
1908	12	9	1	2527	35	1726	2971	20	8412
1909	18	1	12	1270	642	2835	112	387	12882
1910	67	6	9	1032	780	2361	185	289	9851
1911	9	5	25	1113	718	3010	244	344	10453
1912	121	4	35	1155	831	3588	362	358	12659
1913	47	3	13	994	722	3302	506	225	9346
1914	60	1	2	1214	233	1930	482	128	9492
1915	61	162	—	1247	88	1285	672	153	4634
1916	30	1	—	282	1	2220	22	24	350
1917	8	—	—	12	—	359	4	12	183
1918	30	—	—	66	—	2117	666	—	392
1919	9	—	—	139	144	26	6	131	3568
1920	13	1	2	311	423	128	27	355	6688
1921	13	—	—	416	586	141	188	261	11857
1922	17	—	—	357	589	119	63	372	9293
1923	18	3	10	457	638	343	1125	243	11269
1924	50	6	4	852	526	648	637	377	16103
1925	22	1	—	559	467	1171	41	209	8433
1926	12	—	—	482	405	883	55	248	12346
1927	21	1	—	503	600	2036	344	247	11223

1) Herav 38 tons til Schweiz. 2) Herav 24 tons til Europeisk Tyrki. 3) Herav slavien. 4) Herav 55 tons til Jugoslavien. 7) Herav 10394 tons Finmarksvare.

av „Rundfisk“ til:

Øster- rike 1000 kg.	Ungarn 1000 kg.	Nord- Rusland 1000 kg.	Spania 1000 kg.	Greken- land 1000 kg.	U. S. A. 1000 kg.	Afrika 1000 kg.	Syd- Amerika 1000 kg.	Andre land 1000 kg.	Til- sammen 1000 kg.
214	—	115	103	—	—	—	—	—	13531
760	—	99	85	—	—	—	—	—	9694
488	—	141	199	—	—	—	—	1	15817
352	—	7	113	—	5	—	—	—	13675
450	—	4	179	—	—	—	—	—	14178
513	—	1	106	—	—	—	—	—	13037
453	—	16	118	—	—	—	—	—	10934
456	—	—	75	—	—	—	—	—	12546
442	—	—	37	—	—	—	—	—	12445
305	—	10	29	—	5	—	—	—	9693
335	—	7	213	—	—	—	—	—	9513
735	—	27	28	—	—	—	—	—	10003
511	—	21	51	—	3	—	—	5	12589
933	—	54	45	—	16	—	—	—	10259
843	—	48	65	—	10	—	—	—	11167
587	—	5	46	—	33	—	—	—	10452
1000	49	—	56	—	54	—	—	—	12783
701	39	2	43	—	40	—	—	—	12566
790	—	117	44	—	16	—	—	—	16710
1435	117	334	60	18	613	4	33	48 ¹⁾	20821
1662	187	415	52	26	543	3	39	36	17543
1974	205	776	49	47	654	22	15	25	19688
1727	205	1302	35	46	930	17	30	23	23428
1455	121	495	35	43	542	10	79	23	17961
422	113	41	29	33	664	3	127	43 ²⁾	15017
1542	355	5	67	2	351	—	236	—	10860
325	—	6	30	—	162	—	52	2	3507
—	—	15	—	—	9	1	15	1	619
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3271
10	—	—	11	3	189	—	126	10	4372
—	—	48	256	47	395	2	263	15	8974
14	—	30	23	25	698	—	220	13	14485
9	—	441	38	17	589	42	225	31	12202
16	—	10	24	36	699	2569	138	27	17625
17	—	2	27	78	620	5352	161	69 ³⁾	25529
6	—	—	19	34	742	2958	172	124 ⁴⁾	14958
—	—	—	40	48	860	3607	195	124 ⁵⁾	19305
3	—	—	29	39	546	6788	156	78 ⁶⁾	22614 ⁷⁾

57 tons til Jugoslavien. ⁴⁾ Herav 100 tons til Jugoslavien. ⁵⁾ Herav 110 tons til Jugo.

Tabell II c.

Opgave over eksport

År	Sverige	Dan- mark	Finnland	Neder- landene	Belgien	Tysk- land	St.brit. & Irland	Frank- rike	Italia
	1000 kg	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.
1890	291	49	—	112	—	134	291	—	67
1891	313	26	—	100	—	136	338	—	20
1892	277	11	—	187	—	89	242	—	73
1893	372	21	—	181	—	124	171	—	45
1894	366	16	40	312	—	184	180	—	92
1895	326	30	—	234	—	133	270	—	95
1896	261	12	—	226	—	172	290	—	89
1897	346	27	—	519	—	174	125	—	83
1898	376	38	7	466	—	146	207	—	174
1899	264	34	8	332	5	235	82	—	98
1900	349	36	96	404	1	263	168	—	153
1901	303	26	21	365	—	251	239	—	129
1902	265	23	11	393	—	380	95	—	208
1903	296	98	1	406	—	252	191	—	384
1904	170	18	3	341	—	133	88	—	184
1905	73	11	—	267	36	75	55	—	112
1906	237	65	—	366	—	147	45	—	192
1907	276	80	—	451	13	207	30	—	—
1908	242	43	—	409	—	438	35	—	319
1909	284	15	32	132	—	555	49	—	378
1910	186	11	23	105	—	619	21	—	343
1911	251	7	8	87	—	508	38	—	346
1912	282	11	14	142	—	677	38	1	86
1913	195	8	12	85	3	703	27	—	21
1914	154	3	—	83	—	98	45	—	29
1915	71	7	—	103	—	27	20	—	107
1916	54	5	—	27	—	279	1	—	68
1917	27	—	—	—	—	194	—	—	2
1918	—	—	—	7	—	64	103	—	49
1919	105	1	—	32	—	1	3	14	100
1920	143	2	2	15	2	8	40	20	150
1921	217	1	25	32	15	32	24	11	630
1922	208	2	23	29	6	58	30	6	144
1923	406	2	24	20	—	36	25	—	111
1924	432	2	22	25	4	157	17	—	374
1925	233	1	12	33	—	131	5	—	31
1926	288	—	19	17	—	165	—	—	46
1927	330	10	28	12	—	272	—	—	143

1) Herav 5 tons til Tsjekko-Slovakiet. 2) Herav 15 tons til Tsjekko-Slovakiet og
 4) Herav 76 tons til Portugal og 65 tons til Kanada og New Foundland. 5) Herav 11
 til Tsjekko-Slovakiet og 15 tons til Kanada og New Foundland.

av „Rotskjær“ til:

Øster- rike	Ungarn	Nord- Rusland	Spania	Greken- land	U. S. A.	Afrika	Syd- Amerika	Andre land	Til- sammen
1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.
—	—	338	—	—	—	—	—	—	1282
1	—	131	—	—	4	—	—	—	1069
—	—	352	—	—	10	—	—	—	1241
—	—	648	—	—	—	—	—	—	1562
—	—	641	—	—	29	—	—	—	1860
—	—	307	—	—	19	—	—	—	1414
—	—	155	—	—	—	—	—	—	1205
—	—	266	—	—	18	—	—	—	1558
11	—	348	—	—	58	—	—	—	1831
—	—	137	—	—	10	—	—	—	1205
80	—	133	32	—	—	—	—	—	1715
3	—	156	—	—	17	—	—	—	1510
6	—	207	—	—	1	—	—	—	1589
1	—	177	—	—	10	—	—	—	1818
—	—	37	—	—	2	—	—	—	976
—	—	13	—	—	—	—	—	—	642
—	—	29	—	—	10	—	—	—	1091
—	—	77	—	—	308	—	—	—	1442
—	—	221	—	—	2	—	—	—	1709
8	—	161	—	—	646	—	—	1	2261
6	—	112	—	—	791	—	—	3	2220
—	—	147	—	3	491	—	—	—	1886
—	—	314	—	—	638	2	—	1	2206
—	—	161	—	—	689	—	—	1	1905
—	—	23	—	—	632	—	—	3	1070
1	—	3	—	—	341	—	—	1	681
—	—	—	3	—	110	—	—	2	549
—	—	1	—	—	13	—	—	—	237
—	—	—	—	—	—	—	—	1	224
—	—	—	75	3	42	—	10	—	386
—	—	—	—	—	216	—	30	1	629
—	—	—	—	2	513	2	7	2	1513
—	—	60	—	—	519	17	3	25 ¹⁾	1130
3	—	20	—	—	529	47	—	32 ²⁾	1255
2	—	—	—	—	483	287	1	27 ³⁾	1833
—	—	—	—	—	310	111	—	147 ⁴⁾	1014
—	—	—	—	—	675	127	1	32 ⁵⁾	1370
—	3	—	—	—	476	452	—	23 ⁶⁾	1749

13 tons til Kanada og New Foundland. ¹⁾ Herav 15 tons til Tsjekko-Slovakiet, tons til Tsjekko-Slovakiet og 17 tons til Kanada og New Foundland. ⁶⁾ Herav 7 tons

Tabell II d.

Opgave over eksport

År	Sverige 1000 kg.	Dan- mark 1000 kg.	Finnland 1000 kg.	Neder- landene 1000 kg.	Belgien 1000 kg.	Tysk- land 1000 kg.	St.brit. & Irland 1000 kg.	Frank- rike 1000 kg.	Italia 1000 kg.
1890	2776	—	103	1	—	59	90	—	—
1891	2953	1	115	14	—	127	77	—	2
1892	2662	18	193	38	—	55	79	—	—
1893	2462	24	266	18	—	94	38	—	—
1894	2632	32	42	21	—	77	40	—	12
1895	1894	28	149	10	—	55	69	—	16
1896	2228	47	167	23	—	186	38	—	—
1897	580	10	104	14	—	246	87	—	6
1898	1090	29	300	95	—	321	48	—	16
1899	566	34	28	26	—	525	76	—	38
1900	455	25	46	21	—	797	148	—	66
1901	571	17	236	25	6	445	152	—	36
1902	622	37	214	19	—	658	203	—	56
1903	477	175	6	21	—	809	174	—	148
1904	627	173	114	48	—	1049	329	—	432
1905	135	19	—	46	2	697	157	—	112
1906	289	128	—	32	14	665	88	—	284
1907	273	236	6	26	2	839	118	—	43
1908	359	213	5	51	—	997	88	—	41
1909	654	4	155	22	3	1276	113	—	44
1910	767	11	184	3	—	1289	48	—	27
1911	823	9	246	9	—	2089	163	—	—
1912	961	15	246	2	—	2594	111	—	16
1913	774	22	298	7	8	3395	268	—	9
1914	811	35	9	—	—	2423	622	—	20
1915	939	116	13	—	—	420	1526	—	—
1916	584	6	—	—	—	1011	187	—	108
1917	18	—	—	—	—	428	—	—	37
1918	115	—	—	—	—	103	422	—	1
1919	1061	—	69	—	—	46	35	—	15
1920	1318	2	93	—	—	10	2029	—	50
1921	1169	10	151	17	—	205	1277	—	12
1922	1366	—	357	6	—	255	1983	—	74
1923	1382	10	418	—	48	286	1146	8	59
1924	1072	—	413	—	6	428	229	3	—
1925	1168	3	488	—	5	378	23	17	—
1926	1442	—	424	—	4	791	108	—	—
1927	1209	56	324	—	8	601	113	2	6

¹⁾ Herav 28 tons til Tsjekko Slovakiet. ²⁾ Herav 8 tons til Britisk Sydafrika,

av „Tørrfisk Sei“ til:

Østerrike	Nord-Russland	Spania	Grekenland	U. S. A.	Afrika	Syd-Amerika	Andre land	Til-sammen
1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.	1000 kg.
—	336	—	—	7	—	—	—	3372
—	293	—	—	3	—	—	—	3585
—	328	—	—	24	—	—	—	3397
—	387	—	—	1	—	—	—	3290
—	681	—	—	20	—	—	—	3557
—	449	—	—	—	—	—	—	2670
—	638	—	—	—	—	—	—	3327
—	494	—	—	25	—	—	—	1566
—	271	—	—	—	—	—	—	2170
—	124	—	—	—	—	—	—	1417
—	145	7	—	—	—	—	—	1710
—	221	—	—	—	—	—	—	1709
—	227	—	—	—	—	—	—	2036
—	331	—	—	5	—	—	—	2146
—	407	—	—	5	—	—	—	3184
—	18	—	—	—	—	—	—	1186
—	11	—	—	—	—	—	—	1511
—	15	—	—	—	—	—	—	1558
—	30	—	—	3	—	—	—	1787
11	44	—	7	46	79	—	—	2458
70	7	—	—	18	409	—	—	3833
39	16	—	1	33	390	5	—	3823
—	5	—	—	30	324	5	—	4309
19	16	1	—	6	257	—	—	5080
—	7	—	—	4	106	—	—	4037
72	2	—	—	12	2	1	—	3103
31	1	—	—	3	—	—	—	1931
—	2	—	—	—	—	—	—	485
—	—	—	—	—	—	—	—	641
—	—	28	—	—	—	—	2	1256
—	—	—	—	1	85	—	2	3590
—	—	8	—	1	163	—	1	3014
—	61	—	9	2	828	—	30 ¹⁾	4971
—	—	—	—	—	1248	—	9	4614
—	—	—	—	—	3035	18	3	5207
—	—	—	—	—	1234	5	2	3323
—	—	—	—	10	2870	—	5	5654
—	—	—	—	—	2857 ²⁾	—	6	5182

resten til Vestafrika.

Tabell II e.

Opgave over eksport av „Tørrfisk ikke særskilt

År	Sverige	Dan-	Finnland	Neder-	Belgien	Tysk-	St. Brit.	Frank-	Italia
	1000 kg.	mark	1000 kg.	landene	1000 kg.	land	& Irland	rike	1000 kg.
1890	164	10	—	1	1	141	4	—	—
1891	—	35	—	—	1	2	4	1	—
1892	344	33	—	6	1	11	4	—	—
1893	241	2	43	1	1	38	3	—	—
1894	178	85	—	—	—	8	4	—	—
1895	320	—	—	—	—	9	2	—	—
1896	193	—	—	—	—	11	1	—	—
1897	1431	—	5	—	—	3	2	—	—
1898	2114	—	9	23	1	117	1	—	267
1899	2062	—	—	—	—	20	—	—	6
1900	1962	—	—	—	—	15	—	—	—
1901	1707	—	—	—	—	—	1	—	—
1902	2246	—	—	—	—	4	—	—	—
1903	1997	—	—	5	—	60	—	—	17
1904	1729	—	—	1	—	102	1	—	—
1905	333	—	—	—	3	20	1	—	—
1906	923	1	—	—	—	—	2	—	3
1907	852	—	—	—	5	4	1	—	—
1908	904	5	—	—	—	30	1	—	—
1909	812	3	118	10	—	42	—	—	5
1910	702	—	97	—	—	46	—	—	—
1911	465	—	120	—	—	103	2	—	—
1912	610	—	129	—	—	49	—	—	—
1913	668	4	230	49	—	460	168	—	182
1914	723	—	73	107	7	217	31	—	150
1915	933	—	66	83	1	448	54	1	15
1916	445	—	90	113	—	2114	2	1	30
1917	9	—	—	4	—	228	3	—	93
1918	2	—	—	10	—	710	548	1	337
1919	70	—	—	97	7	3	8	—	990
1920	94	2	10	272	38	135	51	13	987
1921	63	1	5	265	18	61	148	2	1115
1922	86	—	13	183	24	95	448	2	373
1923	105	—	17	148	20	114	429	—	390
1924	63	—	16	106	7	145	65	4	302
1925	79	—	23	90	23	573	11	1	341
1926	76	—	31	114	29	914	42	4	333
1927	72	—	15	64	29	672	41	—	270

